

Landstingsstyrelsens förslag till beslut

Motion 2007:21 av Raymond Wigg m.fl. (MP) om en regional sårbarhetsplan

Föredragande landstingsråd: Gustav Andersson

Ärendet

Motionärerna föreslår en samlad plan för att förebygga och åtgärda problem som hänger samman med klimatförändringar.

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Det är mycket angeläget att kartlägga, förebygga och åtgärda de problem som klimatförändringarna kan leda till i Stockholmsregionen, vilket motionären framhåller. Landstingsfullmäktige har beslutat att utreda vilka konsekvenser regionen står inför utifrån klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande, Sverige inför klimatförändringarna – mot och möjligheter (SOU 2007:60). Utredningen betonar behovet av ökad samverkan mellan myndigheter och speciellt länsstyrelsernas centrala roll som samordnare i regionerna.

Klimatförändringarnas effekter – och därtill kopplade sårbarhetsfrågor – ingår också i arbetet med den regionala utvecklingsplanen för Stockholms län (RUFS 2010). I denna finns också ett handlingsprogram som inriktas på hur planen ska genomföras. Här beskrivs bland annat statens roll och dess samarbete med regionala aktörer, som exempelvis kommunerna.

Motionärernas förslag om att utarbeta en handlingsplan för att åtgärda problemen som orsakas av klimatförändringarna och att uppmana regeringen att bidra till ökad samverkan mellan myndigheter och kommuner uppfylls därför väl i det arbete som genomförs i relation till klimat- och sårbarhetsutredningen och till den regionala utvecklingsplanen.

Bilagor

- 1 Motion 2007:21
- 2 Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande

Behandling i landstingsstyrelsen

Landstingsrådsberedningen behandlade ärendet den 4 mars 2009.

Landstingsstyrelsen behandlade ärendet den 17 mars 2009.

Vid behandlingen i landstingsstyrelsen yrkades bifall dels till landstingsrådsberedningens förslag, dels till V-ledamotens och tjänstgörande MP-ersättarens förslag.

Landstingsstyrelsens beslut fattades utan omröstning.

V-ledamoten och tjänstgörande MP-ersättaren reserverade sig:

”Landstingsstyrelsen föreslås föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* bifalla motionen

Stockholms läns landsting har ett tydligt och alltmer skyndsamt ansvar för att agera på den av oss själva förorsakade förstärkta växthuseffekten, de därmed förorsakade klimatförändringarna och dess påverkan på Stockholmsregionen. Vi har ett ansvar att agera för att minska utsläppen och förebygga och anpassa samhället till ett förändrat klimat.

I Program för ny regional utvecklingsplan (RUFSS 2010) har klimat- och sårbarhetsfrågorna tydliggjorts, vilket inte var fallet i RUFSS 2001. Det är gott och väl, men det är nödvändigt att inte bara utreda frågan i RUFSS 2010-processen, utan det är nödvändigt att handla nu.

Landstingsstyrelsen anser att klimat- och sårbarhetsfrågan redan är identifierad som ett område där ett särskilt handlingsprogram bör utvecklas.

Mot bakgrund av frågans betydelse och efterfrågan om särskilt handlingsprogram ska detta arbete prioriteras i det fortsatta regionplanarbetet. Frågeställningarna i klimatförändringarna och de möjliga lösningarna på dessa är också vidare än de länsgränser som finns idag. Exempelvis beror kvalitén på det råvatten som tas in i vattenverken i Stockholms län, på vad som sker i Mälarens avrinningsområden uppe i Bergslagen och Kilsbergen. I övrigt rymmer frågan om sårbarhetsaspekter utifrån ett förändrat klimat fler områden som inte direkt kan hanteras inom ramen för en Regional utvecklingsplan.

Det gäller bl. a. betydelsen för hälso- och sjukvård, men även andra områden. Det innebär att det krävs en övergripande parlamentarisk styrgrupp på regional nivå för ett sammanhållet arbete.”

Ärendet och dess beredning

Raymond Wigg m.fl. (mp) har i en motion (bilaga), väckt den 17 april 2007, föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* Stockholms läns landsting tar initiativ till att utarbeta en samlad plan för att förebygga och åtgärda de problem som hänger samman med klimatförändringarna, *att* Stockholms läns landsting skriver till regeringen så att berörda myndigheter och kommuner samverkar i arbetet med en sådan plan, *att* en parlamentarisk styrgrupp inrättas.

Yttranden har inhämtats från landstingsdirektören och regionplane- och trafiknämnden.

Landstingsdirektören har i tjänsteutlåtande den 8 oktober 2007 föreslagit landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta *att* anse motionen besvarad.

Motionen berör ett område av stor vikt för landstinget. Den fortsatta utvecklingen och lokaliseringen av landstingets olika verksamheter måste i hög grad ske med beaktande av kommande förväntade klimatförändringar, risk för översvämningar och risk för störningar i mediaförsörjning och kommunikation.

I landstinget har regionplane- och trafiknämnden ett övergripande ansvar för den långsiktiga fysiska planeringen av länets utveckling. RTN har också fått motionen 2007:21 om en regional sårbarhetsplan för yttrande.

Regionplane- och trafikkontoret genomför på nämndens uppdrag för närvarande en översyn och uppdatering av regionplanen RUF5 (Regional Utvecklingsplan För Stockholmsregionen). I denna översyn och uppdatering ingår också att beakta sårbarhetsfrågor. Efter samråd med RTK bedömer förvaltningen att de frågor som aktualiseras i motionen bör kunna tillgodoses i den nya regionplanen RUF5 2010. Sålunda framhåller RTK i sitt yttrande över motionen att

- det regionala planeringsarbetet i fortsättningen dels bör bygga på Klimat- och sårbarhetsutredningens resultat och dels det omfattande arbete som redan pågår hos olika myndigheter och kommuner, och att

- den regionala utvecklingsplanen på ett samlat sätt bör behandla de sårbarhetsproblem som hänger samman med klimatförändringarna.

LS 0704-0416

LSF bedömer därför att de frågor som aktualiseras i motionen bör behandlas inom planeringsarbetet för RUFSS 2010. LSF delar också RTNs uppfattning att en särskild skrivelse till regeringen för att ytterligare stimulera samverkan mellan berörda myndigheter och kommuner inte är nödvändig. I och med att sårbarhetsarbetet föreslås inlemmas i RUFSS 2010 torde också RTN komma att fungera som parlamentarisk styrgrupp; en särskild sådan synes därför inte nödvändig.

Miljökonsekvenser av beslutet

Yttrandet bedöms inte i sig medföra några miljökonsekvenser.

Regionplane- och trafiknämnden har den 17 oktober 2007, enligt kontorets förslag, avgett följande yttrande.

”Miljöpartiet De Gröna föreslår i en motion att landstinget ska ta initiativet till en regional sårbarhetsplan. De skriver att en sådan plan ska ha sin utgångspunkt i framtida problem som kan uppstå i ett föränderligt klimat.

Frågorna kring klimatrelaterade sårbarhetsfrågor är viktiga att arbeta med, också på regional nivå. Den nu framlagda Klimat- och sårbarhetsutredningen understryker detta.

Regionplane- och trafikkontoret arbetar med sårbarhets- och robusthetsfrågor inom den pågående RUFSS-2010-processen (Regional Utvecklingsplan För Stockholmsregionen) och specifikt med energisystemets sårbarhet i en omfattande energistudie med ett klimatperspektiv.

Eftersom den regionala utvecklingsplaneringen på ett samlat sätt behandlar de sårbarhetsproblem som hänger samman med klimatförändringarna bedöms inget nytt initiativ för en sårbarhetsplan behöva tas såsom anges i motionen.

Nämnden finner det inte heller motiverat med en skrivelse till regeringen om en regional samverkan kring dessa frågor av den orsaken att de relevanta aktörerna redan samlas inom RUFSS 2010-arbetet.

Regionplane- och trafiknämnden svarar för RUFSS 2010-arbetet och därmed också klimat- och sårbarhetsfrågor. Bildandet av en parlamentarisk styrgrupp anses därför inte nödvändigt.”

Mp-ersättaren antecknade följande särskilda uttalande.

Stockholms läns landsting har ett tydligt och alltmer skyndsamt ansvar för att agera på den av oss själva förorsakade förstärkta växthuseffekten, de därmed förorsakade klimatförändringarna och dess påverkan på Stockholmsregionen.

LS 0704-0416

Vi har ett ansvar att agera för att minska utsläppen och förebygga och anpassa samhället till ett förändrat klimat.

I Program för ny regional utvecklingsplan (RUFS 2010) har klimat- och sårbarhetsfrågorna tydliggjorts, vilket inte var fallet i RUFS 2001. Det är gott och väl, men det är nödvändigt att inte bara utreda frågan i RUFS 2010-processen, utan det är nödvändigt att handla nu.

Det är vårt intryck att kommuner och myndigheter i allmänhet är yrvakna i frågan.

I Regionplane- och trafikkontorets så kallade tredje dialogrunda februari-mars 2007 betonade deltagarna, enligt minnesanteckningarna, att 'miljö- och klimatproblemen måste lyftas fram ännu mer och förslag framfördes om att införa en regional klimatstrategi.' Nu ska ett samrådsförslag utarbetas på basis av Programmet för RUFS 2010. Där anges att dialogrunden kring den etappen 'ger också tillfälle att inleda resonemang kring möjliga områden där handlingsprogram kan/bör utvecklas.' Jag menar att klimat- och sårbarhetsfrågan redan är identifierad som ett område där ett särskilt handlingsprogram bör utvecklas.

Mot bakgrund av frågans betydelse och efterfrågan om särskilt handlingsprogram har Miljöpartiet i budget 2008 för regionplane- och trafiknämnden föreslagit ett särskilt projektanslag för att arbetet i regionen ska komma igång och skjuta fart. Frågeställningarna i klimatförändringarna och de möjliga lösningarna på dessa är också vidare än de länsgränser som finns idag. Exempelvis beror kvalitén på det råvatten som tas in i vattenverken i Stockholms län, på vad som sker i Mälarens avrinningsområden uppe i Bergslagen och Kilsbergen.

I övrigt rymmer frågan om sårbarhetsaspekter utifrån ett förändrat klimat fler områden som inte direkt kan hanteras inom ramen för en Regional utvecklingsplan. Jag tänker närmast på betydelsen för hälso- och sjukvård, men även andra områden. Det innebär att det inte främst är regionplane- och trafiknämnden som avgör frågan om behovet av en övergripande parlamentarisk styrgrupp för ett sammanhållet arbete.

Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande den 2 oktober 2007 bifogas (bilaga).

Bilagor

Motion 2007:21

Översvämningar, stränder som spolats bort, vägar och räls som försvinner i skred, skogar som knäcks av stormvindar och människor som isoleras utan värme, telefon eller elektricitet.

Det här handlar inte om länder långt borta, utan om Sverige idag!

Stockholms läns landsting ska som ansvarig myndighet för regional planering utreda och samordna de regionala frågorna i samverkan med kommunerna i Stockholms län. Det är angeläget att landstinget tar ett initiativ till att en samlad plan utarbetas, för hur de problem som hänger samman med klimatförändringen kan förebyggas och åtgärdas. Detta bör ske snarast! Arbetet måste ske brett och i samarbete med bl.a. Länsstyrelsen, Krisberedskapsmyndigheten, länets kommuner och andra berörda myndigheter.

Den statliga Klimat- och sårbarhetsutredningen, som lämnade ett betänkande i november 2006, beskriver stora problem med sjöfart, järnvägstrafik och vägar vid de förväntade vattenstånd som uppstår p.g.a. Växthuseffekten. Några exempel: Påverkan på vår dricksvattenkvalité då avloppssystem svämmar över och de höjda temperaturer som kommer att påverka vårt inomhusklimat, inte minst sjukhus, äldreboenden, vårdcentraler och andra vårdinrättningar, ställer stora krav på nya energisnåla lösningar för kyla.

Det förändrade klimatet väntas också ge en helt annan spridning av sjukdomar, vilket kräver ett nytt sätt att tänka och nya scenarier. Det handlar både om att förebygga och ha fungerande åtgärdsplaner att sätta in när/om problemen blir akuta

Då duger det inte att planera vårt samhälle utifrån de gamla förutsättningar som rådde i går, utan vi måste tänka i nya banor. Vi måste förebygga och anpassa oss i tid! Om vi planerar för ett ändrat klimat redan idag står vi bättre rustade att möta framtiden, så att inte hela miljöskulden läggs över till våra barn och barnbarn att hantera.

Med utgångspunkt från den nationella sårbarhetsutredningen, rapporten från FNs klimatpanel och Sternrapporten anser vi att det är dags att ta upp frågeställningen på regional nivå.

1) Vi behöver i samarbete med kommunerna utarbeta en regional handlingsplan för ett nytt klimat

Stockholms läns landsting bör ha som mål att senast år 2010 ha upprättat handlingsplaner som successivt kan kompletteras med nya

LS 0704-0416

fakta som kommer in. Dessa ska långsiktigt analysera effekterna för kommunernas infrastruktur, vattenförsörjning, avlopp, sanering av gammal industrimark och avrinningssystem, vid kommande klimatförändringar.

T.ex. kan gamla vattendomar behöva ses över, en översyn av vilken industrimark som riskerar att drabbas av översvämning och som måste åtgärdas med prioritet så att föroreningar inte riskerar att spridas i miljön. Stormar kan komma att fälla stora mängder skog med risk för höjt vattenstånd, översvämningar och urlakning av kväve, kvicksilver m.m.

Då höjningen av havsnivån kan bli större än landhöjningen, bör en plan upprättas till skydd för kustnära boende. Nyetableringar måste planeras med stor varsamhet.

2) Stödja lokala lösningar för minskad sårbarhet

Statens energimyndighet bör ges i uppdrag att ta fram och upphandla en viss mängd avbrottsfri kraft och värme för bostäder, samt för industrier som löper större risk att drabbas av avbrott. Det ska vara möjligt att använda pengar från, miljö- och landsbygdsprogrammet (LBU) och andra EU-stöd, för att investera i ny lokal energiförsörjning, både för enskilda och företag.

Stormarna som dragit fram över Sverige under senare år, och som även drabbat Stockholms län, har avslöjat stora brister i dagens energiförsörjning. Det behövs kompletterande eller självförsörjande system för lokal produktion av el och värme i form av t.ex. värme-pannor för biobränsle, solceller och solfångare, vindkraftverk/vindsnurror och i framtiden med ny energiteknik som t.ex. bränsleceller. Dagens energiförsörjning kan säkerställas genom att gräva ned elkablarna.

3) Kräv stormsäkra vägar och järnvägar genom Stockholms län

De företag som valt järnvägstransporter, straffas när stormarna nu drar in över Sverige. Banverket måste höja ambitionsnivån för att stormsäkra de stora passagerar- och godsstråken. Också vägnätet måste skredsäkras inom det befintliga anslaget till Vägverket. Alla nya infrastrukturprojekt ska komma med en klimatkonsekvensbeskrivning som visar hur projekten kan motiveras också ur sårbarhets-säkerhetssynpunkt.

Redan idag upplever många resenärer och företag som transporterar gods i vårt län stora brister i länets infrastruktur beroende på väderförändringarna bl.a. de stormar, men även normala väderleksförändringar som lövfällning

LS 0704-0416

och snöfall, som drabbar trafiken. De prognoser som finns visar att dessa oväder kommer att bli mer frekventa och kraftigare.

4) Utreda hur ett ändrat klimat påverkar sjukdoms- och skademönster för människor, djur, jordbruk och skog i Stockholms län

Ett förändrat klimat innebär att sjukdomar som idag finns i tropikerna, kommer att spridas till de tempererade zonerna. Risken kommer även att öka för pandemier p.g.a. ett varmare klimat. Hela sjukvårdssektorn måste ställa om sitt sätt att förebygga och behandla sjukdomar, vilket kräver en planering redan idag!

En annan väntad effekt av ett nytt klimat är fler skadeangrepp från svampar och insekter på skogen, något som på allvar hotar svensk ekonomi. Ändrade förutsättningar för skogen kan få stora konsekvenser även i vårt län, t.ex. inom skogsbrukssektorn där omloppstiden av naturlighet är lång. Även jordbruket och fisket kommer att bli påverkat. Trots att en temperaturhöjning teoretiskt kommer att öka avkastningen inom jordbruket, kommer näringen att möta många andra problem förknippade med klimatförändringen, som t.ex. ökade skadeangrepp, försvårade lagringsförhållanden m.m.

För fisket, och hela havsmiljön, är konsekvenserna ännu mer svåröverskådliga. En höjning av temperaturen i våra hav och sjöar, betyder att hela eko-system riskerar att slås ut med massdöd av marint liv som följd.

Här behövs ett framsynt samarbete mellan näringarna och forskningen för att få fram långsiktigt uthålliga system

5) Utreda de sociala och kulturella konsekvenserna av ett förändrat klimat

Ökad nederbörd med mer varierad väderlek, omväxlande med snö och is, samt längre varmare perioder, innebär en ökad förslitning på kulturarvet, vägar, broar etc. Ökad halka ger fler halkolyckor med ökat lidande och ökade kostnader. Markområden kan komma att svämmas över, människor och företag kan komma att behöva överge bostäder och fabriker.

De kommande klimatförändringarna belastar människors psykiska hälsa redan idag. En oro sprider sig både hos den vuxna generationen men framför allt hos våra unga som redan idag besväras av en ökad psykisk ohälsa. Hur ska vi bemöta denna ökade oro, ge saklig och korrekt information om hur klimatförändringarna kommer att påverka oss? Hur en lång grå höst och vår och kort ljus vinter påverkar humör och relationer kan vi bara spekulera i, men troligen är de negativa effekterna större än de positiva. Sådana mer komplexa

frågeställningar kan komma att bli märkbara även för samhällsekonomin.

Med ökad klimatpåverkan förstärks ytterligheter med fortsatt ökenutbredning, översvämningar mm vilket kommer att öka flyktingströmmarna i första hand regionalt i katastrofområdena men också till områden som trots allt troligen klarar sig bättre som Stockholmsregionen. Även för detta måste sjukvården rustas.

6) **Skydda och bevara vattenkvalitén vid våra vattentäkter**

Redan idag är översvämningensriskerna stora på många håll i Sverige, och situationen har förvärrats på många håll genom att den fysiska planeringen och utbyggnaden av infrastrukturen inte full ut har tagit hänsyn till översvämningensriskerna. Regleringen av vattendrag och sjöar har gjort det svårare att överblicka riskbilden och i många fall förstärkt överraskningseffekten vid extrema händelser.

I och med att klimatet i framtiden kommer att bli mer opålitligt, perioder av kraftig nederbörd kan komma att följas av perioder med långvarig torka. Lågt vattenstånd i Mälaren innebär stora risker för ett saltvattenintrång vid vattenverken medan skyfall och översvämningar kan innebära att avloppssystem svämmar över och förorenar dricksvattnet.

I vår region finns ett fåtal stora vattentäkter och ett stort antal mindre och detta är för sig självt inget problem men situationen kan snabbt förändras när klimatförändringarna får effekt på kraftigt ökad nederbörd och översvämningar.

7) **Kostnadsberäkna klimatanpassningen i Stockholms län**

De kraftiga oväder som dragit fram över världen på senare år har aktualiserat frågan om vem som ska betala för skadorna i anslutning till klimatförändringarna, staten, försäkringsbolagen eller privatpersonerna. Efter tornadon "Katrina" i New Orleans togs myndigheterna på sängen och de kostnader som uppstod var enorma. Där fick priset till största delen betalas av de fattiga innevånarna, som ännu idag till stor del bor som flyktingar i sitt eget hemland. Skador på miljön uppstod då översvämningen spred kemikalier från industrier och orenat avlopp över stora landområden.

Här i Sverige har vi stormarna "Gudrun" och "Per" i färskt minne, och de materiella skador de åsamkade skogsbruk och elförsörjning. Den s.k. Sternrapporten gjorde ett försök att beräkna vad ett förebyggande av klimatförändringarna skulle kosta, och landade på en global kostnad av **51 miljarder kronor 2050**.

LS 0704-0416

För Stockholms läns landsting krävs en beräkning av en mängd faktorer, så som säkring av kollektivtrafiksystemet med förstärkning av broar och viadukter, säkring av tunnlar för t-bana och pendeltåg, klimatanpassning av byggnader vid perioder av långvarig värme, beräkning av sjukdomskostnader vid spridning av pandemier m.m.

Vi kan välja mellan att NU avsätta allt mer resurser till åtgärder för att minska klimatpåverkan i en snar framtid, och därmed att förebygga skadeverkningarna av den, eller att i en katastrofsituation tvingas hantera och betala avsevärt mycket mer för det vi kunde ha åtgärdat tidigare.

8) Anpassad och hållbar turism

De framtida scenarion som målas upp av klimatforskarna är att områden som redan idag är varma och utsatta för torrperioder, i högre grad kommer att drabbas av svår vattenbrist och ökenutbredning. Detta kommer även att drabba turistnäringen, främst i Medelhavsområdet. Människorna kommer att välja andra resmål t.ex. Norden. För Sveriges del kan utvecklingen bli både positiv eller negativ.

På kort sikt blir vi troligen vinnare då vårt klimat beräknas utvecklas relativt gynnsamt med längre perioder av högsommarvärme. För att branschen i Stockholms län ska kunna utvecklas mot en mer klimatanpassad turism, så är det en förutsättning att den utvecklas på ett hållbart sätt. T.ex så måste de redan idag knappa vattenresurserna i skärgården inte förstöras med saltvattenintrång som följd.

9) Forskning

Det stora flertalet forskare i världen är i dag överens om att klimatförändringarna är orsakade av människans påverkan av naturen och att detta kommer att påverka oss alla på jorden ekonomiskt, socialt, kulturellt och ekologiskt.

För att möta framtiden på ett bättre sätt, krävs det en stor överflyttning av forskningsresurser till de frågor som rör effekterna av ett förändrat klimat. Det gäller att skapa ett långsiktigt hållbart transportsystem, en livsmedelsförsörjning som är i balans med det ekologiska systemet.

För att klara klimatförändringarna krävs väsentligt ökade satsningar på forskning när det gäller alternativa energikällor och drivmedel, nya smarta transportlösningar och miljöteknikutveckling. Men också när det gäller samhällsvetenskap om hur vi ska motivera människor att ta ett ökat eget ansvar för att minska negativ klimatpåverkan. Hur kan vi vidta de samhällsorganisatoriska förändringar som är nödvändiga? Även inom den medicinska forskningen krävs insatser för att hitta botemedel för att klara tropiska sjukdomar på norra jordklotet, nya

LS 0704-0416

sjukdomar som uppstår när klimatet förändras och epidemier som sprids vid naturkatastrofer.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att Stockholms läns landsting tar initiativ till att utarbeta en samlad plan för att förebygga och åtgärda de problem som hänger samman med klimatförändringarna.

att Stockholms läns landsting skriver till regeringen så att berörda myndigheter och kommuner samverkar i arbetet med en sådan plan.

att en parlamentarisk styrgrupp inrättas.

Stockholm den 17 april 2007

Miljöpartiet de Gröna

Raymond Wigg

Åke Askensten

Yvonne Blombäck

Viviann Gunnarsson

Bengt Holwaster

Kaija Olausson

Ardavast Reshdouni

Helene Sigfridsson

Björn Sigurdson

Åsa Öckerman

Regionplane- och trafikkontorets tjänsteutlåtande

Kontorets kommentarer

Kontoret anser att det även på regional nivå är angeläget att arbeta med klimatrelaterade sårbarhetsfrågor i syfte att göra kvalificerade bedömningar av nödvändiga anpassnings- och omställningsåtgärder.

Den statliga Klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande är nu presenterat och stryker under vikten av sådana bedömningar. Det framtida regionala arbetet med klimatrelaterade sårbarhetsfrågor kan dra nytta av denna utredning och använda sig av den i fortsatta egna, regionala bedömningar.

Regionplane- och trafikkontoret arbetar redan med sårbarhets- och robusthetsfrågor inom den pågående RUFSS-2010-processen (Regional Utvecklingsplan För Stockholmsregionen). Frågorna är del av det regionala hållbarhets- och utvecklingsarbetet och finns med i det av nämnden beslutade Program för ny regional utvecklingsplan RUFSS 2010 (Vision, mål och strategier för regionens utveckling, RTK rapport 10:2007) och i många förberedande och stödjande arbeten.

Frågor som specifikt berör energi- och klimatförändringar analyseras i nuläget även i en omfattande energiutredning under ledning av Regionplane- och trafikkontoret. Sårbarhetsaspekterna behandlas där i ett viktigt delprojekt.

Sammanfattningsvis anser kontoret att

- Det regionala arbetet i fortsättningen främst bygger på både Klimat- och sårbarhetsutredningens resultat och det dels omfattande arbete som redan pågår hos olika myndigheter och kommuner.
- Den regionala utvecklingsplaneringen på ett samlat sätt behandlar de sårbarhetsproblem som hänger samman med klimatförändringarna.

Eftersom arbetet med att förebygga och åtgärda problem som är relaterade till klimatförändringarna integreras i den pågående RUFSS 2010-processen behövs det ingen skrivelse till regeringen för ytterligare samverkan i regionen. I RUFSS 2010-arbetet ingår redan alla relevanta myndigheter och kommuner i stockholmsregionen.

Bildandet av en parlamentarisk styrgrupp anses inte heller nödvändigt på grund av att Regionplane- och trafiknämnden redan svarar för RUFSS 2010-arbetet och därmed också klimat- och sårbarhetsfrågor.